

Planinski VESTNIK.

Glasilo „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani.

Štev. 5.

V Ljubljani, dne 25. maja 1896.

Leto II.

Nadvojvoda Karol Ludovik †.

Nemila smrt je zopet otela presvetlega člana naše preljubljene cesarske rodbine: preminil je dne 19. t. m. preblagi brat Njeg. Veličanstva, nadvojvoda Karol Ludovik. Z njim je umrl cesarjev naslednik, ki je vse svoje življenje služil obči blaginji širne naše države in ji žrtvoval vse svoje moči. Dičile so visokega pokojnika vzorne vrline. Plemenitega srca, dobrodельne roke in svetlega uma je neprestano pospeševal in ščutil vse stroke znanosti, umetnosti in obrtnosti po vseh kronovinah. Zanimal se je živo za vsaki pojav v državljanskem razvoju in napredku. Bil je požrtvovalen pokrovitelj mnogobrojnim znanostnim in umetnostnim zavodom, med njimi tudi slovanskima akademijama znanosti v Krakovu in v Pragi. Kakor sploh za vse, tako se je tudi zanimal za turistiko, ki se je pod njegovim pokroviteljstvom lepo razvila in ustanovila zlasti po „Avstrijskem turistovskem klubu“. Zato mu je v znak zahvalnosti posvetilo to društvo zavetišče na Raxalpe ter je po njem kot svojem velezaslužnem pokrovitelju imenovalo „Erzherzog Karl Ludwig-Haus“. „Slovensko plan. društvo“ kot zastopnik turistike po slovenskih pokrajinah žaluje toliko bolj po tem plemenitem zaščitniku vsega dobrega in lepega s presvetlo cesarsko rodbino, s katere usodo je tudi usoda slovenskega naroda najtesneje zvezana.

O načrtih planinskih koč.

Spisal Fr. Kocbek.

akor pri vsaki stavbi, tako je tudi pri planinskih kočah potreben dobro premišljen in do kraja natančno izdelan načrt. Razna planinska društva so postavila že mnogo koč, vendar še pogrešamo o tej stvari dovolj podrobnih poročil ne le glede načrtov tem kočam in njih notranje razpredelbe, ampak tudi o prvotnih proračunih in končnih stroških pa o dobljenih tehničnih izkušnjah.

V obče se vidi, da dela vsako planinsko društvo, vsaka podružnica po svoji volji, ne oziraje se na izkušnje drugih. Večja društva imajo sicer stalne stavbinske odseke, ki se pa tudi ne drže povsem kakega stalnega načrta niti v glavnih rečeh; povsod seveda ne kaže delati koč po kakem normalnem načrtu, ker so razmere tako različne.

Moja razprava torej ne more biti niti dovolj temeljita, niti merodajna, a z ozirom na važnost tega predmeta si usojam na podstavi strokovne književnosti, kolikor mi je bilo na razpolaganje, ter po pregledu nekaterih planinskih koč in nekoliko tudi po lastnih izkušnjah objaviti svoje opazke z namenom, da bi drugi zvedenejši popravili moje morda napačno mnenje. Tako lahko sestavimo sčasoma nekaj stalen, rekel bi, idealen načrt našim planinskim kočam.

Pri planinskih stavbah razločujemo kočice in zavetišča, ta pa velika in majhna. Planinske kočice se stavijo vedno blizu vrha dotične planine, zavetišča pa, ki so navadno večja od koč, niže, na južni strani pobočja, v kaki dolinici, povsod tam, od koder je do bližnje gostilnice ali vasi najmanj 6 ur hoda. To so planinske gostilnice. Majhna zavetišča se napravljajo v bližini vrhov ter so pribežališča ob slabem vremenu, n. pr. Staničevo zavetišče na Triglavu. Na mnogo obiskovanih vrhovih stavijo zdaj planinske kočice tako, da so ob enem zavetišča, ki nudijo hribolazeu čim več ugodnosti; zato so oskrbljene z jedjo in pijačo. V Švici so postavili kot zavetišča zasebni podjetniki hotele, v bližini vršacev pa stojijo zelo enostavne kočice, katere so postavili včasih vodniki na svoje stroške, kajti tamošnja planinska društva se pečajo bolj s književnostjo in reklamo. Tudi pri nas bi imeli napravo zavetišča prepustiti privatni speculaciji, ako bi o taki brez malo izjem sploh mogli govoriti.

Ako torej natančno preudarimo v tem smislu namen kočici in nje lego ter vpoštevamo povprečno število obiskovalcev dotičnih vrhov, tedaj smo dobili že neko merilo, na katero se nam je ozirati pri snovanju načrta planinske kočice. Zgradba kakor tudi nje notranja uredba mora biti preprosta, da se s primerno majhnimi stroški lahko postavi; seveda so stroški posebno odvisni od lege nad vegetacijsko mejo, zlasti pa od dobave in spravljavanja gradiva na stavbišče. Planinska kočica pa mora pri primeroma majhnih dimenzijah imeti za čim več turistov prostora,

vrhu tega pa biti še ugodna ali priročna. To dosežemo, ako uporabimo vsaki najmanjši prostor za pohištvo, ležišče itd. ter uredimo vse tako, da je tudi dovolj prostora za gibanje. Zlasti je še pri načrtu paziti na to, da se koča, kadar je treba, lahko hitro in brez velikih stroškov povekša.

Ko smo lego koči določili, vemo tudi, iz katerega gradiva jo bode staviti, namreč ali leseno ali zidano kočo. Po gradivu se tudi ravna debelost sten. Pri kočah, zidanih z malto, bodi zid 50—55 *cm* debel, pri tako imenovanih suhih zidih pa najmanj 70 *cm*. Pri lesenih kočah zadostujejo stene debele od 13 *cm* više. Poudarjati pa je, da so lesene koče veliko toplejše in bolj suhe nego zidane. Lesene pa je mogoče le blizu vegetacijske meje postaviti, sicer je nošnja lesa pretežavna in predraga. Pri obilnih sredstvih se sicer lesena koča lahko postavi visoko nad zadnjo rastjo dreves.

Velike važnosti je notranja razporeditev koče. V tem oziru imamo planinske koče z enim samim prostorom ali pa z dvema in več oddelki.

Najenostavnejša je koča z enim prostorom n. pr. „Gornjegrajska in Mozirska koča“, kateri bosta napravljeni po enem načrtu. Dolgost je 5 *m*, širokost 4 *m*, visokost 2·5 *m*; podstrešje je 0·5 *m* nad stropom vzvišeno, da je tudi prijetno bivališče. Ob daljši strani koče je pograd za 6 žimnic po 80 *cm* širokih. V kotu se 2 žimnici z zagrinjali na dveh straneh zavesita do stropa; to je oddelek za dame. Ob eni strani je 2 *m* dolga miza s klopni, v nasprotnem kotu prosto stoječe ognjišče in skrinja za shrambo posode. Od znotraj je tudi vzhod na podstrešje. Med ognjiščem in mizo je še dovolj prostora v gibanje. V teh kočah imamo torej združeno: kuhinjo, jedilnico in spalnico, kajti potrebe, katerim naj planinska koča ustreza, so, da lahko kuhamo, kurimo, sedimo in spimo.

V večji meri je ta načrt zvršen tudi v Koebekovi koči, samo da je prizidan še pastirski oddelek. Zato pa ima koča več prednosti. Pastir jo namreč lahko oskrbuje, snaži in nadzoruje, streže turistom in jim daje mleka. Ta oddelek je bil potreben tu zlasti še iz krajevnih ozirnov.

Skoraj po enem načrtu sta napravljeni planinski koči z dvema oddelkoma, namreč: „Orožnova koča“ na Črni Prsti in „Vodnikova koča“ na Velem Polju. Pri teh je kuhinja z odprtim ognjiščem ločena od spalnice, ki je ob enem jedilnica. Taka razdelitev ima svoje dobre in slabe strani. Zagovorniki dobre strani trde, da se na ta način spalnica obvaruje dima, katerega napravlja odprto ognjišče. Tudi se iz spalnice ne vidi kuhanje, kar nekaterim ni všeč. Toda v takih kočah pogrešamo toploto, ki je zelo važna. Znano je, da v višinah kmalu po solnčnem zahodu nastane mraz, ki je proti jutru še toliko hujši. Bivauje v nekurjeni sobi postane lahko neznosno. *)

*) Na Dobraču sva si s prijateljem meseca julija l. l. v spalnici naložila vsaki po 6 odev, da naju ni zeblo, dasi nisva ravno iz vročega kraja doma. Kako se je godilo „piparjem“ v Marije Terezije koči na Triglavu, ki ima isti nedostatek, beri „Plan. Vestnik“ l. 1895., štev. 4.

Toplota je v planinski koči še zelo potrebna ob deževnih dneh, ali kadar dospe turist vanjo premrzel in premrl ali do kože premočen. Takrat je nujna potreba, da se koča hitro segreje, in da se obleka hitro posuši. Komur se je kaj takega primerilo, mi bode rad pritegnil. Vrh tega nam je še vpoštevati, da se mora v visoko ležečih kočah zelo varčno ravnati s kurivom, katero je včasih po več ur daleč donášati; tedaj je pač skrbeti, da se z malim kurivom doseže potrebna toplota.

Naglo pa dajejo toploto le ščedilna ognjišča ali vzdana ali vsa iz železa. Taka ognjišča tudi navadno ne provzročujejo nadležnega dima, zlasti ako se cevi večkrat očedijo *). Ščedilno ognjišče pa cevi, izpeljane naravnost kvišku in potem v steno, hitro ogrejejo sobo, pa tudi več oddelkov, ako so ločeni le z debelimi deskami, in ako drže široka (1,5—2 m) vrata, ki segajo do stropa, iz enega oddelka v drugega in se takrat odpro, kadar hočemo vso kočo segreti.

Več oddelkov bode imela „Triglavska koča“, namreč: kuhinjo, obednico in spalnico v pritličju, spalnico za dame ter spalnico in prostor za vodnike pa v podstrešju. Železno, prosto stoječe ognjišče v kuhinji in železna peč v spalnici bodeta hitro greli vse prostore, ker bodo široka in visoka vrata med oddelki lahko odprta. Toplota od železne peči se lahko porabi za gretje zgornje spalnice, ako se cev napelje skozi strop v podstrešje in od tod v dimnik. V tej koči se bode torej toplota izkoriščala, kakor sem poprej razložil, in to je vse hvale vredno. Triglavsko kočo bode imela tudi drvarnico in stranišče ter zunaj tri ožgana korita za nabiranje vode, torej vse, kar zahtevamo od dobro urejene planinske kočice. Spalnica bode imela poseben izhod.

Pri vsaki koči naj se napravi tudi majhna klet za shrambo vina in piva; zato zadostuje štirioglat zaboj, ki se vdela pod podom ter pokriva s pokrovom, kateri se odpira na kvišku.

Na krajih, kjer rada strela bije, naj se postavijo tudi strelovodi; včasih nam strelovod nadomestuje lahko blizu kočice stoječe drevo.

O konstrukciji strehe pač ni treba posebej govoriti, ker je to itak znano vsacemu tesarju. Pri vezanju posameznih brun je gledati le na to, da ne motijo in ovirajo navpično stoječa ali poševna bruna notranje razdelitve.

Iz zdravstvenih ozirov se zahteva, da imej 1 oseba 10 m³ prostora pri 4 m² poda. Ako je pograd v koči namenjen za 6 oseb, tedaj mora soba biti najmanj 60 m³ prostorna, pod pa 24 m² velik.

Toliko v obče o napravi načrtov za planinske kočice. Posamezna merila, notranjo uredbo in razpostavljenje pohištva bo razvideti z obrisov koč „Slov. plan. društva“, kateri bodo pridejani prihodnji številki „Plan. Vestnika“.

*) Kjer se kuri s pritlikovino, postanejo cevi kmalu sajaste in zadimijo prostore.

Končno bi še izrazil željo, da bi se v bodoče objavljali vsi načrti novih koč, ako se razlikujejo od že stojećih, zlasti pa podrobni računi z drugimi opazkami o tehničnih težkočah pri zgradbi. Tako dobimo kritičnega gradiva, ki se lahko porabi pri stavbi novih planinskih koč.

Nekaj opazk o naših zemljepisnih imenih.

Priobčil Fr. Levce.

Sava Bohinjka in Sava Dolinka. Navadno beremo po knjigah in tako uče tudi po šolah, da se nad Radovljico izteka Savica ali Bohinjska Sava v Podkorensko Savo. Vsa ta imena so napačna, in kdor tako govori in uči, ta se je gotovo teh imen naučil iz knjige. Save, ki teče iz Bohinja, narod sam nikdar ne imenuje Savica. Narod pravi Savica samo znanemu slapu in pa potoku, ki od slapa teče čez pašnik Lókanica (Ukanca) v Bohinjsko jezero. Iz jezera pri Sv. Janezu tudi ne teče niti Savica, niti Bohinjska Sava, ampak Jezérnica. Precej pod Sv. Janezom pa se Jezérnica steka z Mostnico, ki čez planino Voje prihaja izpod Tolstea (Tosea). Združeni Jezérnici in Mostnici pa narod pravi Sava Bohinjka (nikdar Bohinjska Sava!) ali pa, kakor sem slišal v neki gorenjski ljudski šoli preprostega dečka, tudi samo Bohinjka. Umetno ime je tudi Podkorenska Sava. Narod prav dobro ve, da ta Sava ne izvira pod Kórenom (ali pa, kakor uči celo znameniti nemški geograf Seibert, pod Mangartom!), ampak da ima svoj vir pod Poldnevnico v Planici. Ker se pa po vsem Gorenjskem prekrasna dolina nad Radovljico med Karavankami in Julijskimi Alpami zove sploh samo Dolina, zato je narod tudi reko, ki teče po nji, imenuje Savo Dolinko, ali pa samo Dolinko. Tudi zadnje ime sem slišal v gorenjski ljudski šoli, in tudi g. dr. Janez Mencinger, rojen Bohinjec, mi je pravil, da njegovi rojaki poznajo samo Savo Bohinjko in Savo Dolinko, če jih ni šola naučila drugačnih imen.

Pónca = Póldnevnica 2280 m. Popotnik, ki hodi izpod Kórena čez Radeče proti Fužinam (Weissenfels), ima posebno krasen pogled na goro, pod katero izvira v Planici Sava Dolinka, in katero narod sploh, kakor tudi specijalni zemljevid imenuje Pónca. Večkrat sem si mislil: Škoda, da naš veliki Kopitar ni poznal tega imena; kako krepko bi bil z njim podprl svoj nauk o panonskem rinezmu, zakaj v tem imenu je brez dvojbe ohranjen panonski hohnik a.

Pred leti sem imel uradni popravek v Radečah. Bil je krasen in jasen zimski dan, in toplo solnce se je upiralo v Pónco, od vrha do tal pokrito s snegom, da se je lesketala, kakor bi bila ogrnjena s srebrno odejo. Dasitudi je imela komisija, izbiraje stavbinski prostor za novo šolo, mnogo posla, vendar se nisem mogel nagledati divne, v srebrnem svitu se lesketajoče Pónce. Nalašč, da bi slišal, kako zveni panonski hohnik v ustih preprostega Gorenjca, in da bi si s tem zdaj izmrlim glasom nasladil dušo, se obrnem proti županu Pintbahu ter mu, kažoč na Pónco, rečem: „Oče župan, kako pravite pri vas tej gori?“ — „Eh, gospod nadzornik, pravimo ji v obče Pónca; to pa pomeni Póldnevnica, zato ker je pri nas v Radečah ravno poldne, kadar solnce stoji nad njo. Tudi naši koroški sosedje onostran gorá okoli Blaškega jezera našo Kepo imenujejo Mittagsgogel, ker jim solnce nad njo kaže, kedaj imajo poldne. Pónca je pa naš Mittagsgogel“.

Strmé sem poslušal modrega očeta župana. Panonski hohnik je šel sicer rakom žvižgat, a zvedel sem, da je Pónca samo skrčena Póldnevnica ali Póldnica.

Klanški jezeri, a ne Lanski jezeri. Rajnik prof. Gariboldi, ki je, ako se ne motim, Baurjevemu šolskemu stenskemu zemljevidu Kranjske oskrbel slovensko terminologijo, je Weissenfelser Seen ali Mangartseen krstil za Lanski Jezeri, kar se še dandanes bere na omenjenem zemljevidu in vsled tega uči tudi v ljudskih šolah celo po Gorenjskem. Ker se prekrasna dolina, ki se od zgornjega jezera razteza pod Travniki proti Mangartu, imenuje „In der Lahn“, sem včasih ugibal, da je prof. Gariboldi po tem izrazu imenoval jezeri. Sčasoma pa sem zvedel, da gorenjski Dolinci tisti del Fužin (Weissenfels), ki se mu pravi Am Stückl, imenujejo slovenski Klanec, in da tudi odtočnici obeh jezer, ki se nemški zove Seebach in ravno pri Klancu priteče v dolino, pravijo Klanški potok. Iz tega sklepam, da bi se morali tudi jezeri, katerima pravijo Nemci Weissenfelserseen ali Mangartseen, pravilno imenovati Klanški jezeri, t. j. jezeri, ki sta blizu Klanca, od koder drži najbližja pot do njiju. Lanski jezeri se mi zdi grda izpaka brez vsacega pomena.

Še nekoliko popravkov.

Za nemško naselbino Weissenfels na Gorenjskem se je v naše knjige in uradne spise vteplo ime Bela peč, ki ni nič drugega nego hlapčevki dobesedni prevod nemškega imena, iste cene, kakor bi n. pr. za Krainburg pisali Kranjski grad, a ne Kranj. Gorenjski Dolinci Weissenfelsa nikoli ne imenujejo drugače kakor Fužine, n. pr. bil sem pri Fužinah ali grem na Fužine; adj. fužinski. —

Ni še dolgo tega, kar je resno trdil resen gospod v resnem listu, da moramo pisati Radolicea, a ne Radovljica. To svoje mnenje je podprl z naslednjimi dokazi: „Po moji misli je to (Radovljica namreč) napačno, ker tako noben Gorenjec ne izgovarja, ampak Blejci pravimo: „Radolicea“ z naglasom na prvi strani,

onostranski Brezničani pa izgovarjajo z naglasom na drugem zlogu. Nikoli pa še ni prišlo komu na misel, da bi bil „dol, Thal“ spačil v „dovlj“. Pišimo torej, kakor je prav in po pameti, Radolice!“ . . . . .

Ravno tiste dni, ko je bila ta razlaga poslana po svetu, mi je pa neki drugi gospod pri Jelenovcu v Radovljici tudi resno trdil, da ima to mesto svoje ime od radovati se — zaradi svoje krasne lege in veselih ljudi.

Ne tajim, da se spodnji grajščinski park v Radovljici sami res imenuje Dol; toda kdor ime tega kraja izvaja od dol ali od radovati se, ta je podoben tistim, ki zahtevajo, naj se ne piše Turjak, ampak Trijak, ker so ta slavni grad baje postavili bratje: trije Jaki; ali pa tistim, ki trdijo, da Crngrob (Zu Ehrengrob) prihaja od Črni grob, ker so baje nekdanj v tem kraju tolovaji silovito morili ljudi; ali pa tistim, ki krajno ime Prvačina pri Gorici izvajajo od Prva češnja, trdeč, da so v tem kraju zrele prve češnje. In res je Prva češnja za Prvačina pred nekaj leti zalezla celo v neki šolski stenski zemljevid!

Radovljico je brez ugovora izvajati od osebnega imena Rad. Miklošič navaja v svoji razpravi „Die Bildung der Ortsnamen aus Personennamen im Slavischen“ 246 krajnih imen slovanskih, ki so vsa izpeljana od osebnega imena Rad: Radovica, Radanja vas, Radom, Radomlje, Radohovo, Radoše, Radmerje, Radmerščak itd. na Slovenskem. Iz rad je narejen svojilni pridevnik radovelj (prim. sinovlji, a, e, des Sohnes: očina duša je tako dobro moja, kakor sinovlja duša, Dalm. v Pleteršnikovem slovarju), od pridevnika radovelj s pripono ica pa Radovljica. (Zaradi pridevnika radovelj primeri tudi Mikl. Vergl. Gram. II, 72, pripono jü). Ker ima pa beseda v mnogih krajih na prvem zlogu naglas: Rádovljica, zatorej se je nekoliko skrčila, črka **v** je izpadla, in narod izgovarja zatorej Rádoljca, ali pa Radóljca — s čistim **l**-om. Da je Radovljica res izvedena iz dol, potem bi narod v tem imenu **l** izgovarjal za **v** ali **u** ter govoril Radouca, kakor tudi spodnjega grajščinskega parka v Radovljici noben živ krst ne imenuje Dol, ampak vsak samo Dou. In če je Radolice izvedena od dol, odkod se je pa vzel prvi zlog Ra? — Pa tudi to ni res, da „noben Gorenjec“ ne izgovarja Radovljica. Tako govore stari ljudje med Kranjem in Šmarno goro. Župljev oče v Smledniku, mož, ki ima že sedem križev na plečih in se tega imena gotovo ni učil izgovarjati niti iz knjig, niti iz časopisov, me je Bog zna kolikokrat vprašal: „No, kam pa greste, pa ne spet v Radóveljco?“ Ali pa: „No, kaj ste pa iz Radóveljce novega prinesli?“ Ali: „Kaj so Vam pa radoveljški gospodje povedali?“ itd. Bralec tega lista, ki hodijo poleti na Stari grad v Smledniku in se krepčajo v Župljevi krčmi, naj le poslušajo Župljevega očeta in gotovo mi potrdijo, da govorim resnico. —

Kakor Rádovljica, tako se mnogokrat napačno piše in govori tudi Rádolna namesto pravilno Rádovina, kar je tudi izvajati od osebnega imena Rad. Zaradi menjave **v** z **l**-om primeri gorenjske oblike kakor gvala, bukle nam. glava, bukvé itd. Od

tođ prihajajo tudi Rađeče, ki jih je pa ločiti od Retéče v Škofjeloškem okraju, zakaj te bi utegnile imeti za podstavo stsl. rūtŭ, nsl. rt, hribee (Mikl. Etym. Wörterb.), od koder izhaja Podnart, Artič in najbrže tudi gorenjske gore Ratitovec, Ertača, Rčevnica. —

Gospodje turisti in jezikoslovci v Jelenovčevi krčmi v Radovljici se večkrat prepirajo o tem, je li prav Ilovica ali Jélovica, iz katere je Trampler v svojem šolskem atlantu naredil celo izpako Jelouža. Krasna gorska planota, ki ima to ime, pač ne sestoji iz ilovice, ampak iz apnenika, toda vsa je pokrita z lepim zelenim jelovim gozdom. In poleg tega Miklošič v svoji razpravi: „Die slavischen Ortsnamen aus Appellativen II,“ pod št. 185. izrecno našo Jelovicó izvaja od jela, abies. Reč je torej dognana. —

Nedavno sem bral v nekem nemškem spisu, da naš lepi, jasni Grintavec pomeni der Rändige, Krätzige. Bes te lopi, ta jo je pa pogodil, ta!

Grintavec pravijo na Dolenjskem ob Temenici dolomitu. V istem pomenu najdeš besedo tudi v Pleteršnikovem slovarju in v Erjavčevi mineralogiji. Grintavec (tako, a ne Grintovec bi morali pisati to besedo) pomeni torej der Dolomitberg. Narod okoli Mengša, Kamnika, Radomlja, Doba in Domžal in široko po Gorenjskem sploh ne pozna niti Kamniških, niti Savinskih planin, ampak vse to pogorje zaznamenuje s skupnim imenom Grintavci (Dolomitgebirge), n. pr. v Grintavcih se bliska; iz Grintaveev je prišla toča; proti Grintavcem se drvé oblaki itd. Nikdar ne pozabim, kako je bil žaljen moj jezikovni čut, ko sem štirinajstletni deček slišal v šoli svojega učitelja prvič govoriti o Kamniških planinah in o gori Grintoveu, meni pa so bili z doma znani samo množinski Grintavci!

Društvene vesti.

Podpora Ljubljanskega mesta. Slavni občinski svet Ljubljanski je dovolil „Slov. plan. društvu“ 300 gld. podpore za l. 1896. Za ta velikodušni dar izreka društvo slavnemu zastopu najiskrenejšo zahvalo.

Darilo posojilnice v Celju. Slavna posojilnica v Celju je darovala „Savinski podružnici“ 100 kron, za katero velikodušno darilo se najiskreneje zahvaljuje.

Dovoljene markacije. Slavno rudarsko ravnateljstvo v Idriji in slavno oskrbnništvo grajščine grofa Lanthierija v Vipavi sta dovolili našemu društvu zaznamenovanje potov po svojih zemljiščih. Za prijazno dovoljenje jima izreka društvo dostojno zahvalo.

Književna darila. Prof. dr. Joh. Frischauf, naš častni član, je podaril našemu društvu svoj zanimivi spis „Die erste Specialkarte der Ostalpen“. (Separatabdruck der Österr. Alpenzeitung vom 10. April 1896, Nr. 450). (Glej književnost v tej številki.) Savinska podružnica pa je darovala sledeče knjige: „Steirische Sommerfrischen I. Krakau bei Murau“. (Glej književnost v tej številki.) — „Panorama vom Gamskogel“. — „Jahresbericht des Steirischen Gebirgsvereines“ (za l. 1890. in 1892.). — „Jahrbuch des Oesterreichischen Alpenvereines 1866“. — Srčna hvala obema!

Novi člani: Osrednjega društva: Alojzij Domicelj, trgovec v Zagorju pri Št. Petru; Adolf Mladič, morn. častnik v Pulju; Viktor Bežek, c. kr. profesor v Gorici; Anton Mladič, avskultant v Ljubljani; Josip Kuralt, uradnik mestne hran. v Ljubljani; Ivan Gričar, trgovec v Ljubljani; Andrej Kalan, stolni vikar in dež. poslanec v Ljubljani; Josip Platner, trg. potnik v Ljubljani; Jakob Killer, trgovec v Kranju; Ivo Devčič, mag. farm. v Ljubljani; Antonija Velkavrh, veleposestnica v Ljubljani; Simon Ažman, župnik v Boh. Bistrici; Ivan Mlakar, bogoslovec v Ljubljani.

Radovljiske podružnice: J. Piber, kaplan v Srednji Vasi (v Bohinju).

Savinske podružnice: Dr. med. Benjamin Ipavie, primar v Gradeu; Janez Klasine, odvetnik v Gradeu; dr. H. Šuklje, zdravnik v Celju; dr. Fr. Stor, odvetnik v Ljubljani (ustanovnik).

Sklad za Triglavsko kočo. VII. zbirka 68 gld. 7 kr. Darovali so p. n. gg. (po nabiraleu g. H. Robleku): Ernest Ferk 2 gld.; Mirko Ferline, Neimenovani, A. Rudesch, Čop, Šraj, I. Jalen, Pogačnik, Jos. Preša, J. Majdič, I. Vičič, Ciril Pirc, V. Globočnik, T. Pavšlar, dr. Prevec, dr. Ed. Šavnik, gostiln. pri Katrinku v Lescah, M. Marovt po 1 gld.; Rihard Sušnik, Silvo Domicelj, Fr. Kobler, Eg. Hirschman, Fr. Rekar, V. Hudovernik, Bulovec, Savlik, Costa, Jerovec, dr. Franko, Mardetschlaeger, Hočevan, Kameniški, Andrej Grčar, France Pretner, Jakob Janša, Mulej, I. Wrus, Kenda, Batageb, Purfelinski, M. Jekler po 50 kr.; Žumer 30 kr.; — (po nabiraleu g. J. Hauptmanu): Simon Rutar, M. Markič, Janko Česnik po 1 gld.; J. Hauptman 1 gld. 27 kr., Kavčič 50 kr.; — (po g. Wölflingu): Ivan Može v Vipavi 5 gld., Knafelc v Beljaku in Pavla Wölfling v Št. Vidu po 50 kr.; — Andrej Kalan, stolni vikar, 6 gld.; Ivan Klobovs, c. in kr. vojaški kurat v Inomostu, 3 gld. 50 kr.; I. Volinka, uradnik v Imoskem v Dalmaciji, 1 gld.; Fr. Žužek, c. kr. višji inženir, 5 gld. — Tretji prispevek bratov Čehov, nabran po slavnem „Klubu čeških turistov“ v Pragi, 11 gld. Darovala sta: odbor „K. č. t.“ v Brnu 10 gld.; Antonin Pasovský 1 gld.

Vsem p. n. darevalkam in darovalcem srčna zahvala!

Za Gornjegrajsko kočo je podaril g. Fr. Lončar v Celju 4 k, za kar se mu izreka najtoplejša zahvala.

Triglavsko koča na Kredarici. Prvo, a najvažnejše in najtežavnejše delo za Triglavsko kočo je srečno opravljeno. Ves stavbinski les so namreč dne 12. t. m. zvlačili delavci iz Krme na 2400 m visoko Kredarico. Vlačilo je okolo 30 delavcev, ki so bivali po ves teden v Krmi ter prenočevali v dveh kočah, v lovski in pastirski. Vsako jutro so vstali že ob štirih, zajutrkovali, ob petih pa šli na delo ter delali do šestih zvečer. Kuhali so si gorko jed zjutraj in zvečer, opoldne pa so uživali kruh in kaj drugega mrzlega, pili pa vodo ali kavo. S tremi vreteni so vlačili les in pri vsakem so imeli korito, da so žejni srebali vodo snežnico. Ta korita so že jeseni napravili za kočo. Vlačenje je bilo kaj zanimivo. Imeli so 500 m vrvi v treh delih, na treh vretenih. Vsako vreteno so gonili po štirje možje, en mož pa je hodil pri rtičih gori in doli, da se niso kam zataknili. Les so spodaj naravnali in ga za spodnje rtiče privezali z verigo, potem pa ga s spodnjim vretenom po vrvi, ki je imela kavelj, potegnili do srednjega vretena. Tukaj so odpeli kavelj od spodnje vrvi in les dalje s srednjim vretenom vlekli. Tačas pa so hitro odvili spodnje vreteno in zopet naložili nov les, tako da so zmerom vsa tri vretena tekla. Kadar so ves les 500 m daleč privlekli, so pa vretena zopet više prestavili. Koder ni bilo strmo, pa so kar z rokami (brez vreten) les dalje pomikali. Na ta način so naši delavci brez najmanjše nezgode spravili za tri vagone lesa na Kredarico. Vlačili pa so jako previdno in varno pod strogim nadzorstvom izkušenega voditelja A. Klinarja, po domače Požganea, a ta je ravnal delavce po temeljito premišljenih ukazih našega preč. častnega člana in odbornika Radovljiške podružnice g. župnika Aljaža.

Delo je bilo nenavadno težavno in hudo, sosebno proti koncu, ko je mraz zelo pritiskal in je tudi metlo. Kadar pa v Krmi s snegom mete, je hudo gori. Sneg, droben kakor moka, veter tako močno žene, da se nič ne vidi. Delavci so bili vsi ogoreli po obrazu in nekaterim je tudi koža popokala. Zaradi bleščave sta imela dva črne naočnike, drugi so si pa ruto zavezali črez oči, kadar je solnce v sneg bleščalo. Nekatere so pač oči bolele, a dovršili so res velikansko in težavno delo vsi zdravi in veseli. Koder so vlačili, ne more nihče hoditi po leti, kadar skopni sneg; kajti ves tist svet je poln neprestopnih skalnatih pragov in robov, katere le debel, zmrzel sneg zravnava in ugladi hojo po njih. V začetku ga je tu in tam manjkalo, pozneje pa ga je bilo dovolj. Do Krme (proti Bohinju) so hodili zaradi visokega snega s krpljami, gori na Krmi pa so hodili brez njih, ker je bil trd sneg in tudi zaradi plazov ni nevarno.

Po binkoštnih praznikih pojdejo odbrani tesarji z voditeljem Požgancem na Kredarico, kjer si postavijo začasno kočo, potem pa začno takoj staviti našo kočo iz same lepe, čvrste macesnovine. Stala bode na trdnih tleh, okolo 2450 m visoko, torej tako visoko, kakor malokatera druga v Alpah in Turah. In ker bo vsa lesena in vrhu tega še od zunaj in znotraj obita z deskami in bo imela poleg prosto stoječega železnega ognjišča v kuhinji tudi železno peč v spalnici, bo gotovo v njej prav prijetno bivati. Od koče do vrha Triglava je samo še tri četrti ure.

Koča v Vratih. Tri ure daleč od Mojstrane proti koncu veleromantične doline Vrata (okolo 1000 m visoko) postavi tudi naše društvo majhno leseno kočo, ki bode namenjena zlasti tistim, kateri radi ogledujejo strme gore od zdlaj; jako dobro pa bode služila tudi pravim turistom v prijeten odpočitek, ali kadar bo treba vedriti. Imela bo verando pa še streho napuščeno, da najde vsakdo lahko zavetja pod njo. Deset minut pred kočo je pastirski stan, kjer bo dobiti okusnega mleka, ne daleč pa izvira bister studenec. Koča bode gotova že konec junija meseca, ter takoj tedaj otvori društvo novo zavetišče.

Hotel „Rinka“. V Logarjevi dolini je kupila Sav. podružnica od Janeza Plesnika dve orali zemljišča, na katerem postavi zadruga „Rinka“ moderno gostilnico. Na kupljenem svetu stoji tudi nekdanje Piskernikovo zavetišče, katero je sedaj lastnina Celjske sekeije „D. u. Ö. A.-Va“, ki pa, kadar poteče najemna pogodba, pripade Plesnikovemu posestvu in se od Plesnika odkupi. Vsem, ki so posredovali pri tem kupu, se izreka najpristrčnejša zahvala.

Dne 17. maja se je vršilo na poziv Sav. podružnice v Celju zborovanje, na katerem se je ustanovila zadruga „Rinka“ za stavbo hotela v Logarjevi dolini. Zborovanja, ki se je pričelo ob 11. uri dopoldne v čitalničnih prostorih, so se udeležili skoraj vsi člani Sav. podružnice „Slov. plan. društva“ iz Celja in bližnje okolice ter dični častni član g. prof. dr. Joh. Frischauf iz Gradea. Ko je načelnik g. Fr. Kocbek pozdravil vse zborovalce, zlasti pa častnega člana g. dr. Frischaufa, je le-ta izpregovoril zanimive besede. V svojem govoru je najprej poudarjal, kako je bil med Slovani, zlasti pa med Slovenci na svojih mnogih potovanjih povsod in vselej gostoljubno vzprejet, potem je opisal lepoto Logarjeve doline, kateri je podoben tako zvani Gavarnijski cirkus v Pirenejih na Španskem, naposled pa zagotavljal, da se z zgradbo moderne gostilnice, ki bode lahko ustrezala vsem zahtevam današnjih turistov, zelo pomnoži število obiskovalcev Logarjeve doline, kakor se je to zgodilo drugod v Alpah. Navzočniki so burno odobravalii vele-zanimivi govor učenega strokovnjaka.

Nato se je enoglasno sklenilo, da se v kratkem skliče občni zbor registrirane zadruge „Rinka“. V odbor, ki izdela dotična pravila, so bili izvoljeni gg.: L. Baš, dr. I. Dečko, Fr. Kocbek, Fr. Roblek, dr. I. Sernec, M. Vošnjak in dr. I. Vrečko. Deleži zadružnikov bodo po 10 in 100 gld. Glavnica za stavbo „hotela Rinke“ se je določila na 25.000 gld.

Konec zborovanja je slavil g. dr. J. Frischauf s prekrasnim govorom Nj. Veličanstvo presvetlega cesarja. Navzočniki so zaklicali trikrat navdušeno „živio!“ ter brzojavili do visokega prestola naslednjo udanostno izjavo: „Skupščina v svrhu ustanovitve hotela za turiste v Logarjevi dolini pozdravlja najponižneje Njega Veličanstvo, prevzvišenega zaščitnika vseh narodov in pospešitelja njih gospodarskih koristi, z navdušenim trikratnim: živio! Za navzočne člane „Slov. plan. društva“: prof. Johannes Frischauf.“

Vse č. člane „Slov. plan. društva“ že sedaj opozarjamo na velevažno podjetje, proseč jih, da bi pristopili zadrugi, kakor hitro bode ustanovljena. Zasnovana stavba premeni ves promet v Savinskih planinah ter bode v čast Slovincem in „Slov. plan. društvu“.

Prvi društveni izlet k Sv. Joštu nad Kranjem dne 26. aprila t. l. je kaj lepo uspel. Sešlo se je okolo 70 izletnikov, med njimi veliko nežnih zastopnic na sloveči gori, ki jo je s toplimi žarki obsevalo prejasno solnce in čarobno kazalo z nje čudovito lepo okolico. Ob desetih je imel opravilo preč. g. vikar in deželni poslanec Andrej Kalan, ki se je preprijazno odzval društvemu vabilu. Bodi mu za to uslugo srčna zahvala, nič manj iskrena pa tudi za blage in plemenite besede, katere je tako lepo izpregovoril med sv. mašo v prid „Slov. plan. društvu“, ter za velikodušno naklonjeni dar. — Po opravilu je bilo razgledovanje, potem pa obed, ki je bil izvrstno napravljen. Kar se tiče postrežbe pri Sv. Joštu, bi jo priporočali tudi za marsikatero druge kraje, ki so v tem oziru prav žalostno gostoljubni. Zategadelj pa vso čast in popolno priznanje vrli in pošteni rodbini Benedikovi! Veselo in zadovoljno se je popoldne vse zabavalo, prepevalo in si „paslo“ oči in dušo z neprimerno lepim razgledom. Okolo štirih je bil razhod na Loko in na Kranj, kjer so izletniki ostali do povratka v Ljubljano. Na veselo svidenje pri drugem izletu čez Rašico!

II. popoldanski društveni izlet napravi društvo zadnjo nedeljo v tem mesecu s popoldanskim Kamniškim vlakom iz Ljubljane do Trzina, odtod pa peš čez Rašico na Črnuče in Ježico. Pot čez Rašico je zložna, jako prijetna in nenavadno razgledna. Za malo truda in malo stroškov se ponuja vsakemu izletniku obilo redkega prirodnega užitka.

Književnost.

Zemljevid Kamniškega okraja. Cena za učitelje 11 kr., za druge pa 15 kr — Učiteljsko društvo Kamniškega okraja je izdalo ta ročni zemljevid, ki je risan po merilu 1:150.000. Gotovo je s tem zemljevidom omenjeno društvo ustreglo zlasti šolam v Kamniškem okraju, ker jim je omislilo dobro učilo za domoznanski pouk. Zemljevid pa bode tudi dobro rabil turistom pri potovanju po Kamniškem okraju ter jim lajšal pregled ondotnih krajev. Risan je po načinu odsenjave (Schummerung), kar nam pa ne ugaja. To risanje je že zastarelo in ne ustreza več sedanjim zahtevam kartografije, ki je zelo napredovala v zadnjih desetletjih. „Odsenjavo“ nahajamo le še po starejših zemljevidih, kakor n. pr. v Freyerjevem nastenskem zemljevidu Kranjske. Risanje s „črtkami“ (Schraffierungsmethode) je mnogo boljše od „odsenjave“, ker nam s črtkami risani zemljevidi jasneje predo-

čujejo različna tla, zlasti gorovje. — Želimo v interesu šol in občinstva sploh, da dobimo skoraj ročne zemljevide tudi za druge slovenske okraje. Večjega pomena pa bodo s črtkanjem risani zlasti za vaje v čitanju in razumevanju, kar je neobhodno potrebno za uporabo „specijalnih zemljevidov“.

„**Die erste Spezialkarte der Ostalpen**“ von Prof. Dr. Joh. Frischauf. — S tem naslovom je objavil slavnoznani planinoslovec pet strani obsežajoč spis, v katerem dokazuje, da je iz leta 1561. najstarejši zemljevid „Vzhodnih Alp“. Tisto leto je namreč izdal na Dunaju sloveči zgodovinar in zemljepisec Wolfgang Latz atlant, naslovljen „*Typi chorographici provinciarum Austriae*“, (krajepisni zemljevidi avstrijskih dežel), ki obseza dvanajst zemljevidov. V tej zbirki nas najbolj zanimljejo zemljevidi: „*Charintiae ducatus cum Palatinatu Goricia*“, „*Ducatus Stirae Marchiae*“, „*Carniolae ducatus*“ in „*Principat Goricens: cum Karstio*“. Omenjeni zemljevidi „Vzhodnih Alp“ so bili skozi dve sto let boljši od drugih do 18. stoletja izdanih zemljevidov. Iz 18. stoletja pa imamo razmerno prav dobri zemljevid Florijančičev „*Ducatus Carniolae*“ (merilo 1:100.000), ki kaže lep napredek v kartografiji.

Steirische Sommerfrischen. I. **Krakau bei Murau**. Von Johannes Frischauf. Izdalo „Štaj. plan. društvo“ v Gradcu. 1896. 43 str. 8°.

To je naslov prvemu zvezku „štaj. letovišč“, katerega je izdalo „Štaj. plan. društvo“ kot nadaljevanje svojih „Wanderbücher“. V teh zvezkih namerava društvo natančno opisati zanimive kraje po štajerskih planinah, da zadosti najnovejšemu stanju planinoslovstva ter tudi sedanjim zahtevam popotnikov. Ugoditi hoče zlasti onim prijateljem prirode, kateri napravljajo le lahke ture in izprehode, ob enem pa podati tudi krajepisne podatke „velikim“ turistom ter objaviti zanimivosti iz prirodoznanstva, zgodovine in umetnosti po dotičnih krajih.

V občem delu nam opisuje znani strokovnjak lego in statistiko o Krakau, dalje gospodarstvo, prebivalstvo, prirodnost in zgodovino vsega kraja. Po natančnem opisu raznih dohodov so popisani izprehodi na Preber, kjer je Graška sekcija „D. u. Ö. A.-Va“ l. 1894. postavila „Graško kočo“ 3 ure pod vrhom, na Predigstuhl in Ruprechtkeck. V končnih opazkah omenja važnost nove ceste ter sploh stvari, ki bi privabile več tujcev v te kraje. Natančneje je opisana tudi Rudolfa Schoberja koča, katero je postavila plan. družba „D' Stuhlecker“ na Grafenalpe v Nizkih Turah.

Zanimiva je kritična sodba pisateljeva o Graških alpinistih, katerim dokazuje nevednost v topografiji, ker so hoteli z zgradbo „Graške koče“ odpreti južno stran Nizkih Tur. Naj omenimo samo še, da je ta zvezek pisan z največjo natančnostjo, po mnogih študijah raznih dostopnih virov in po mnogostranskem lastnem opazovanju in zapiskih pisateljevih. S temi vrlinami se sploh odlikujejo vsi spisi prof. dr. J. Frischaufa. Knjižico je založila vseučiliška knjigotržnica Leuschner & Lu-

bensky v Gradcu. Cena 30 kr. Krasita jo dve sliki: Graška koča in Rudolfa Schoberja koča, pridejan pa ji je tudi natančen zemljevid Krakauske okolice. — Cena 30 kr.

Razne vesti.

Hotel ob Plitvičkih jezerih je otvorilo društvo za urejenje teh jezer binokostne praznike. Te znamenite slavnosti se je udeležilo tudi slavno „Primorsko plan. društvo na Sušaku“ ter tjakaj potovalo iz Reke s parobrodom v Senj, iz Senja pa na kolih preko Švice in Otočca. Vožnja s postanki in nočevanjem vred traja 29 ur 20 min. (vožnja sama 16 ur 20 min.). „Primorsko plan. društvo“ je vljudno povabilo naše društvo k temu izletu. Srčna mu hvala za to bratsko prijaznost, a društvo se, žal, ni moglo pridružiti. Radostno pa pozdravljamo novo otvorjeno gostišče ob krasnih Plitvičkih jezerih, čestitajoč bratom Hrvatom na lepem uspehu, ki bo di začetek vse lepšemu razvoju turistic v njih krasni zemlji. *)

Naznanilo.

Društvena znamenja prodaja po 1 gld. 10 kr. g. Ivan Soklič, trgovec v Ljubljani Pod trančo.

Naznanilo o znižani voznini.

Č. člane „Slovenskega planinskega društva“ vljudno opozarjamo, da prodaja odbornik g. L. Wölfling, trgovec v Šolskem drevoredu v Ljubljani, vozne listke za vožnjo po južni železnici po znižanih cenah, in sicer:

1. za vožnjo na progi Ljubljana-Divača	po 1 gld. 60 kr. (nav. cena 2 gld. 50 kr.)
2. " " " " Ljubljana-Št. Peter	" 1 " 20 " " " 1 " 80 "
3. " " " " Il. Bistrica	" 1 " 45 " " " 2 " 30 "

v III. razr. pošt. vlaka in brzovlaka št. 4, ozir. 3 in po isti ceni za vožnjo po teh progah nazaj.

Kdor si želi tak vozni listek kupiti, se mora izkazati, da je član „Slovenskega planinskega društva.“

*) Podrobne podatke o potovanju k Plitvičkim jezerom daje tudi odbor „Slov. plan. društva“.

R. MIKLAUC

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah šte. 5,
priporoča svojo zalogo vsakovrstnega blaga
za moško in žensko obleko ter različne
srajce za hribolazce po najnižji ceni.

„Slovensko planinsko društvo.“

„Vodnik za Savinske planine in najbližjo
okolico“

s 7 slikami in načrtom Savinskih planin z za-
znamovanimi poti.

Spisala Fr. Koebek in M. Kos. — Cena
60 kr., po pošti 5 kr. več.

Vinko Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, v Parnih ulicah št. 9,
(zaloga spomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

*priporoča svoj kamenoseški obrt,
posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke,
marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.*

**Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi
na zahtevo zastonj.**

F. M. REGORSCHKE

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 3.

Velika zaloga pristnega koroškega in tirolskega nepre-
močljivega **poletnega in zimskega lodna** v obi-
čajnih barvah za hribolazce in lovece kot branilo proti mo-
kroti in mrazu.

Razen tega tudi velika izbira **lovskih telovnikov,**
podjopicev, spodnjih hlač, lovskih nogavic,
volnenih obujkov itd. itd.

Brata Eberla,

*pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice
v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,*

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča deko-
rativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo resno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

Živež za hribolazce.

Maggijeve buljunske glavice in zavoji z Maggijevo
juho, grahove klobase, jako krepčilne, vkusne in
se mahoma pripravijo.

Živila zavzemajo malo prostora.

Dobiti pri Josipu Matiču v Celju.

Jul. Maggi & Co.
v Bregencu.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41 in v Slo-
novih ulicah št. 10—12.

Tovarna
oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga
slikarskih in plesarskih predmetov.

Andrej Druškovič,
trgovec z železnino
v Ljubljani,
na Mestnem trgu št. 10.

Optični zavod

J. PH. GOLDSTEIN
prej E. Rexinger

v Ljubljani, Pod trančo št. 1, priporoča svojo
bogato zalogo naočnikov, daljnogledov, kukal od 5
do 40 gld., barometrov, termometrov, kompasov itd.

Vsakrni popravki se izvršujejo hitro in ceno.

JOSIP OBLAK,

umetni in gal. strugar v Ljubljani,

priporoča

svojo na novo urejeno delavnico za **Florijansko**
cerkvijsko v ulicah na grad št. 7. v na-
ročitev vsakovrstnih **strugarjskih koščenih,**
roženih in drugačnih izdelkov, katere
bode solidno in ceno izvrševal po načrtih ali brez njih.

Živež za turiste.

Mesne konzerve, Maggijeve buljunske glavice in
povitke za juho, sir, kavo, čaj, čokolado, kakao,
rum, konjak, slivovec itd. itd.

prodaja in pošilja kar najboljše vrste

Josip Matič,

prodajalec specerjjskega blaga in delikates v Celju na Štajerskem.

☞ Ceniki zastonj in franko. ☞

HUGON IHL

v Ljubljani, Pred škofijo šte. 2,
priporoča

svojo veliko zalogo vsake vrste **suknenega in**
manufakturnega blaga na debelo in na drobno
po najnižjih cenah.

Vnanja naročila izvršuje hitro in natančno.

Ivan Soklič

v Ljubljani, Pod trančo št. 1.

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovec iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Oroslav Dolenc,

svečar in lečar,

*trgovec z medom in voskom v Ljubljani,
v Gledaliških ulicah št. 10.*

Prodaja izvrstno brinje in brinovce ter medicno lastnega izdelka po nizki ceni.

Kupuje med v panjih in sodčkih, pa tudi vosek in suho satorje.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznani izvrstni in po ceni. Popravlja se izvršujejo natančno in dobro.

✦ Cenovniki na zahtevanje brezplačno. ✦

Nahrbtnike, najnovejše s predali, po 1 gld. 30 kr. in **gorske črevlje**, močne in ostro podkovane, iz črne juhte po 6 gld. 20 kr., iz ruske juhte po 8 gld.

• izdeluje in priporoča

Fr. Mrak v Radovljici.

Vsakovrstne

napise na les, kovino in steklo

izvršuje natančno in po ceni

VINKO NOVAK

v Ljubljani, na Poljanski cesti 35.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

*v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,
se priporoča*

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del in za zalogo raznih tiskovin.

GRİČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9,
priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavratnice.

Zlasti opozarjata na nepremočna **lodnasta** oblačila in plašče za **turiste**.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastonj.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 7,

se priporoča

za vsake vrste ključarska dela,

katera izvršuje dobro, lično in ceno.

Turistovske palice z močnimi jeklenimi ostmi, **raznovrstne izprehodne palice**, prav umetne izdelke iz rezljanega lesa, **galanterijske in usnjene reči, bižuterijo** itd. ter otročje **vozičke** vsake vrste

priporoča

FR. STAMPFEL

v Ljubljani na Kongresnem trgu v poslopju Tonhalle.

PEREGRIN KAJZELJ

v Ljubljani, na Starem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo steklenega blaga, beloprstnega in rjavoprstnega ter porcelanastega namizja.

Priporoča tudi planincem vsakovrstne ploščaste steklenice in kozarce.

„Planinski Vestnik“

izhaja 25. dan vsakega meseca. Člani „Slov. plan. društva“ dobivajo list zastonj. Nečlane stane po 2 gld., dijake po 1 gld. 20 kr. na leto. Posamezne številke po 20 kr. — Inserati se računijo po dogovoru. — Spisi, dopisi, naročila in plačila naj se pošiljajo „Slov. plan. društvu“ v Ljubljani.